

Uzayda Bir Yatılı Okul • Suzan Geridönmez

Resimleyen: Huban Korman • Çocuk Kitaplar • Roman • 184 sayfa • Önerilen sınıflar: 4, 5, 6
BİLİM ve TEKNOLOJİ • BİREY ve TOPLUM • DOĞA ve EVREN • HAK ve ÖZGÜRLÜKLER
yatılı yaşamı • okul yaşamı • kardeş • kurallar • dayanışma • bilimkurgu •
ayrıcılık • farklılıklar • aile • barış • araştırmak

Çevirmen, kütüphaneci, yazar **Suzan Geridönmez**'den, çocuklar için muzip ve şaşırtıcı bir uzay macerası! Farklılıkların uyumu ve anlamı üzerine düşündüren fantastik roman, canlılar arasında ayırım yapılamayacağını, her canlıyı kendi doğasıyla kabul etmenin önemini anlatırken, güldürmeyi de unutmuyor. Yetişkinlere, dünyanın sorunlarını çocuklarla farklı bir gerçeklik hayaliyle tartışma fırsatı veren roman, akılcı kurgusu ve Huban Korman'ın özgün desenleriyle zevkle okunuyor.

Yazu, "Negezeg" gezegeninde yaşayan, eşitlikçi ve barışçıl bir yaşam süren "nasniler"den biridir. Doğacak ikiz kardeşleri yüzünden ailesinin ilgisini yitireceğine inanan küçük uzaylı Yazu'nun okulla da başı derttedir. Yalnızca kendisi gibi insan geni taşıyanların gidebildiği özel bir okulda yatılı okumak için ailesini ikna eder. Oysa, sert kurallarla yönetilen okulun müdürü Hayin Başkan'ın gizli planlarını fark eden Yazu ve arkadaşlarını zor günler beklemektedir...

TARTIŞMA KONULARI...

- 1- Roman başlarken, Yazu ve gezegeni hakkında neler öğreniyorsunuz? İnsan geni taşıyor olma şüphesi Yazu'yu neden üzüyor? Okuldaki başarısızlığı bu genden dolayı olabilir mi?
- 2- Naznilerin şarj olması fikrine ne diyorsunuz? Şarj olmanın insanlar için karşılığı ne; dünyada insanlar nasıl "şarj" olur, nasıl enerji yüklenir? Enerji yüklenmek naznilere ne sağlıyor?
- 3- Yazu'nun, ailesinin kendisini sevmediği ya da kendisiyle ilgilenmediği yönündeki düşüncelerine katılıyor musunuz? Ailesi neden Yazu'nun insan geni taşımasından dolayı kaygılanıyor? Farklı olmak kötü bir şey mi?
- 4- Yatılı okul hazırlıkları sırasında gri kumaş, deri ayakkabı, çizgili pijama yaptırmak neden sorun oluyor? Negezeg'in dış görünüş gibi konulardaki yasalarının Dünya'ninkilerden daha insancıl olduğu söylenebilir mi?
- 5- Yazu'nun, Özel-Gen Yüksek Okulu konusundaki beklentileriyle havasiklele giderken ve okulla ilk karşılaştığında edindiği izlenimleri karşılaştırın. Yazu yanlış bir karar vermiş olabilir mi? Daha ilk anda isminizin kullanılmayacağını, onun yerine "Er 97" diye adlandırılacağını öğrenmek sizi nasıl hissettirir?
- 6- "Genimizde insan, hedefimizde dünya düzeni var," sözü ne anlatıyor; bu sözün okul duvarında işi ne? Velilerin okula alınmamasının bu konuyla ilgisi olabilir mi?
- 7- Özel-Gen Yüksek Okulu'nun kuralları neler? Bu kurallarla buraya okul denilebilir mi? Hayin Başkan'ın ilk gün törende yaptığı konuşma okula ilişkin hangi ipuçlarını veriyor?
- 8- Hayin Başkan, Dünya tarihi öğretmeni Bollaf ve General derslerinde nelerden söz ediyorlar? Neden Negezeg'i kötülüyorlar? Açlık, patates çuvaları, hücre cezalarının yatılı yaşamında yeri ne?
- 9- Taluta nasıl bir öğrenci; kişilik özellikleri neler? Okulda kız ve erkek öğrenciler arasında ne tür ayrımlar var? Okuldaki büyük baskılara rağmen niçin pek çok öğrenci, Taluta ve arkadaşlarının anlattıklarına inanmıyor?
- 10- Hayin Başkan'ın hedefi ne; bu hedef için ne tür hazırlıklar yapıyor? O ve öğretmenleri size tarihte kimi ya da kimleri anımsattı? Faşimo, öğrencilerin ten renklerine göre üstünlüklerini nasıl açıklıyor? Bir gen nasıl "üstün" olabilir?
- 11- İsyancı gruba katılan Novo'nun her aşamada kızlarla yarışmasının, onlara üstün gelme çabasının altında yatan eğilim ne?

- 12- Çocukların kurduğu kurtuluş planı sizce nasıl? Yakalanmalarının nedeni planın yetersizliği mi yoksa Yazu'nun sorumluluğunu yerine getirememesi mi?
- 13- Hayin Başkan'ın hain planları, Negezegliler'in neyi fark etmesini sağlıyor? Bu tehlikenin topluma ne yararı oluyor?
- 14- Bu macerada Yazu ne gibi beceriler ediniyor? Hangi konularda özgüveni geliyor?
- 15- Başka gezegende geçen bir bilimkurgu romanı okumak size neler düşündürdü; nasıl hissettirdi?

YARATICI ETKİNLİKLER...

Çalışmaların çoğu online / çevrimiçi ortamda, ekran başında da gerçekleştirilebilir.

- **Anket:** Herkes çevresinden en az 3 kişiyle şu 2 soruluk anketi yapsın: 1- Sizce bir ailenin yaşamındaki en önemli kural hangisidir? 2- Sizce toplum yaşamında en önemli kural hangisidir? Derlenen bütün yanıtları ayrıştırın ve önemsenen kuralları gösteren bir liste oluşturun.
- **Resimleme:** Herkes, Özel-Gen Yüksek Okulu'ndaki yatılı yaşamına ait bir anın resmini yapsın. Resimler "Uzayda Bir Yatılı Okul Panosu"nda sergilensin. İsteyen bu panoya resimlerle birlikte, okulla ilgili düşüncelerini yazdığı küçük kâğıtlar da ekleyebilir.
- **Tartışma:** Sınıfça, "savaş ve barış" kavramlarının irdelendiği bir beyin fırtınası gerçekleştirin. Öğrencilerin bu kavramlar hakkında olumlu-olumsuz düşüncelerini sırayla ve hızla aktardıkları beyin fırtınası tamamlandığında sonuçları içeren bir bildiri hazırlayın ve okulda herkesin görebileceği yerlerde duyurun.
- **Araştırma:** Öğrenciler 3 kişilik gruplara ayrılın. Her grup ele aldığı bir örnek üzerinden ayrımcılığın ne olduğunu, nelere yol açtığını ve nasıl önlenilebileceğini araştırın. Sonuçlarını kısa bir sunum biçiminde sınıfla paylaşın. Bakalım, hangi gruplar çözüm de öneren kapsamlı bulgulara ulaşmış olacak?
- **Canlandırma:** Kitaptaki olumsuz kahramanlar; Hayin Başkan, Faşimo, Bollaf, General ve Ruhana Çavuş'u, öğrencilere yaptıkları konuşmaları ya da derslerde söylediklerini kullanarak gönüllü öğrencilerle canlandırın. Canlandırmalarda sınıf, Yazu'nun Özel-Gen Yüksek Okulu'ndaki sınıfını temsil etsin. Ancak bu kez öğrenciler sessiz kalsın, öğretmenin söylediklerini sorgulasın ya da gereken yanıtları versin. Bakalım, öğrenciler ayrımcı ve savaş yanlısı söylemlere karşı neler söyleyecekler?
- **Örnekleme:** Yazu, Taluta ve isyana katılan arkadaşlarının gece düzenledikleri gizli toplantıyı kendi sınıfınızda bütün öğrencilerin katılımıyla yineleyin. Bu toplantıda öğretmenlerin hain düşüncelerini ve planlarını örnekleyerek etraflıca konuşun; başarılı olmaları halinde nelere yol açacaklarını ve gezegende nelerin değişeceğini irdelleyin. Tehlikeyi gözler önüne seren bu toplantının sonunda bu tür düşünceleri yeren sloganlar oluşturun. Örnek: "Herkes düşüncesini serbestçe söyleyebilmelidir."
- **Oyun:** Herkes sıralansın. Sıranın başındaki öğrenci kendisine verilen, "Yeni okulda çok mutlu olacağını düşünüyordu," cümlesine başka bir cümle ekleyerek oyunu başlatsın, diğerleri de sırayla devamını getirsin. Bakalım, herkesin bir cümleyle katıldığı bu birlikte hikâye üretme oyunu nasıl gelişecek? Süreci kaydederek sonrasında birlikte dinleyebilir ve çok eğlenebilirsiniz.
- **Sergi:** Herkes "farklılık" kavramını kendince yorumlasın. Farklılık nedir, neye yarar, farklılıklar olmasa dünya nasıl olurdu? Her öğrenci bunlar ve benzerleri soruları kendince yanıtlayan bir afiş hazırlasın. Bu afişlerde resim, desen ve boyanın yanı sıra kumaş, obje, dal, yaprak, ip, tüy, cam vb. değişik malzemeler de kullanılabilir. Üretilenler "Farklılıklarımız Zenginliğimiz" adıyla sergilensin.
- **Sunum:** Herkes bilimkurgu türünde bir kitap ya da film önerisi getirsin. Kitap ya da filmi kısaca tanıtan bir sunum hazırlayarak sınıfta paylaşın. Böylece meraklısı için bu türle ilgili zengin bir seçki oluşturulsun.